

POLITIKAI HETILAP.

Egészévre 3 frt 20 kr.
Félévre 1 „ 60 „
Negyedévre — „ 80 „

Mégjelenik minden szombaton.

Felelős szerkesztő:

SZEDERKÉNYI NÁNDOR.

Egyes szám ára:
Helyben 6 kr., vidéken 8 kr.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IV., Kalap-u. 17. sz.

AZ ORSZÁG.

Ki ad többet?

Az osztrák becsár 36 százalék! Ki ad többet? Vele jár Magyarország kormányhatalma, önkényuralom a milyen tetszik. Az országgyűlés külső formája megtartandó, úgy hogy 442 képviselőnek nevezett legalább 24 éves férfi tanácskozzék a törvénynek mondott ukázok felett. Ennek a 442 országgyűlési férfiúnak megválasztásánál, a 48-as törvények külső formái szintén megtartandók. Választók összejöhetnek szavazni; ha az összevásárolt tömeg a kormány jelöltjére szavaz, akkor rendben van a dolog. Ha ellenzékire akar szavazni, a választási elnök ne fogadja el ezek szavazatát, ha akaratoskodnak, a katonaság verje széjjel stb. Egyszóval, szabad a vásár.

Itt az üzenet Bécsből. E szerint az osztrák

becsár, Magyarország bőrére, a kormányhatalom megtartására 36 százalék. Évi kvótaemelés ugy 6—7 millió. Tíz évi összege 60—70 millió. Tessék pályázni, szabad a vásár.

Az osztrák kvóta-bizottság zárt becsára 42 százalék volt. Badeni osztrák miniszter most le szállította kegyesen a becsárt 36 százalékra.

Tessék uraim! Badeni becsára 36 százalék, ki ad többet! Vele jár Magyarország kormányhatalmának élvezete, dicsősége.

Bánffy báró, a hatalom s önkényuralom jelenlegi élvezője, az osztrák most kikiáltott becsárára rögtön ígért 33 százalékot.

Bánffy ígérete tehát 33 százalék. Elő urak, államférfiak, Széll Kálmán, Szilágyi Dezső, Wekerle, Hieronymi, gróf Csáky, Hegedüs, Láng, Pulszky és Morzsányi. Elő urak, összeférhetlenek és proviziósok. Ki ad többet.

És felhangzik újra meg újra a nagy árverezés Magyarország felett.

Európa düllődő szemekkel bámul: mi ez? Árverés ez európai urak, árverés Magyarország felett! Badeni szabja a becsárt, az osztrák miniszter. Bánffy már reá ígért. Benne vagyunk az ország felett ütött kótya-vetyében. Hangzik szerte:

— *Becsár 36 százalék! Első ígérő Bánffy 33 százalék! Ki ad többet? Tessék urak és államférfiak, kormányra vágyók és tényérnyalók, először 33 százalék. Másodszor . . .*

Tehát a kótya-vetye folyamatban van.

Krisztus palástja felett koczkát vetettek.

Magyarország felett árvereznek. Ez az első: Ki ad többet.

Ha megadják a becsárt, akkor jó. Ha nem adják meg: akkor majd koczkát vetnek felette, mint Krisztus palástja felett. Bánffy már reá ígért, ő ad 33 százalékot.

A király május 17-én jön Budapestre s a budai palotában lesz folytatása az árverésnek.

Eddig Bánffy a legtöbbet ígérő. Van-e másik ember, Pláto ezen kéllábu tollatlanán kívül, a ki nem többet, de csak ennyit is merészkednék ígérni, mennyit Bánffy ígért?

Eddig nincs más ember.

Lesz-e? Majd meglátjuk 17-én s a következő napokon.

Badeni ragaszkodik az ő előírt 36 százalékos becsárához. Megelégszik-e Bánffy ígéretével?

Az árverés folytatása Budán lesz. A király felfogja hívni a pályázókat. Hír szerint még az ellenzékietek is meg fogja hallgatni. Bánffy ura marad a helyzetnek, mert másik ember alig vállalkozik, a ki ennyit is ígérjen mint ő.

Feszítések keresztre legalább előbb az országot, s azután üssétek dobra palástját! *i.*

A kvóta-háboru.

A görögök teljes leveretésével immár a Keleten közeledik a békekötés ideje, melynek vége az: *görög fizess.*

A magyar-osztrák kvóta-háborunak második felvonása, a kormányok közötti háborusdi most van folyamatban, hogy meddig tart, azt nem tudni, tudni csak azt lehet, hogy itt meg a békekötés vége az lesz: *magyar fizess.*

Ott hagytuk el a dolgok menetének ismertetését, hogy mindkét kormány mult szombatn a király előtt, egymásután tettek szóbeli jelentést. A király azt mondta nekik, hogy mars, egyezkedjetek ki. Ezzel hazament mind a két kormány, s hozzáláttak az egyezkedéshez.

Bánffy ajánlata.

Bánffy a magyar kormány részéről rögtön ajánlatba tette, hogy az eddigi kvótát kész felemelni $2\frac{1}{2}$ százalékkal, azaz 33 százalékra, a mi pénzértékben ugy 3 millió forint évenként.

Miért hagyta el a kvótabizottság által kijelölt alapot, hogy egy krajczárral sem lehet emelni a közösügyekhez való hozzájárulást? Mert megígérte a gonosz esont, hogy felemeli a kvótát, csak adják kezébe az ország hatalmát. Megígérte, hogyha pénzt kap a választók megvásárlására, s az ellenzék letiprására a hatalmi eszközöket igénybe veheti, hozzájárul az emeléshez.

Volt-e kikötve, hogy mennyivel tartozik felemelni vagy csak általában volt a kárhozát díja, határozott összeg nélkül megjelölve, tudni nem lehet. Az az ördögi alku, melylyel Bánffy az országot becsapta, még csak később fog köztudomásra jönni. Eddig annyit tudunk, hogy 33 százalékot már felajánlott. Ez természetesen az első lépés.

Badeni, osztrák miniszter.

Bánffy első ajánlatára, az osztrák kormány nevében, Badeni, azt üzente, hogy ő is elejti az osztrák kvótabizottság követelését, hogy Magyarország 42 százalót fizessen, hanem megelégszik 36 százalékkal, a mi ugy 7—8 millió évi emelkedésnek felelne meg. Tehát a zsbívásáron a kótya-vetye most így áll: Bánffy ajánl 33 százalékot, Badeni követel 36 százalékot, különbözet 3 százalék.

A papír-háboru.

A két kótya-vetyélő, Bánffy és Badeni, erre most, mint a betanult papagájok, megindították egymás ellen a piaczi kofaságot és nyelvöltögetést fizetett ujságaikban.

— Hogy mersz te annyit követelni, kiáltja az egyik.

— Miért nem adsz többet, ordítja a másik.

— Oh ti szemérmetlen handlérosok! mormogja az olvasó közönség.

Mert a szemtelenségnek netovábbja az, mellyel most a két kormány a kvótaemelés humbugját csinálja.

Valóságos szinpadai komédiával csinálják a dolgot, csak a csörgő sipka, s az álarez görbe orra, s vigyorgó fogsora hiányzik, hogy a közönség újabb idők otromba szédeltetését lássa maga előtt.

Hiszen ez az egész egy mesterséges toll-háboru. A szinfalak között van kiosztva, hogy melyik kormány mily hosszura nyujtsa a másik ellen nyelvét. Azután jön még a kormány-válság képmutatása is. Bánffy beadja lemondását, azután Badeni is beadja a lemondását. A király tördeli a kezét, maradj szolgám Badeni, te is Bánffy, egyeztetek meg, az egyiké 33, a másiké 36 százalék követelés, egyiknek se legyen igaza, legyen a kettő között a közép 34 és fél százalék.

A király Budapesten.

Miután Badeni és Bánffy egymás ellen a szinpadai háborut majd lejátszák, a király május 17-én megérkezik, a pozsonyi Mária Theresia szobor leleplezéséről, s akkor fogják a kótya-vetyének utolsó árát megszabni.

Hogy többet fogunk fizetni, mint eddig, az már bizonyos; ebbe becsapta az országot Bánffy, hogy mennyivel fizetünk többet, az most a kérdés. Beavattottak szerint, valószínű, hogy 34, vagy 35 százalék lesz.

A legújabb hírek szerint, a mint a király megérkezik, Bánffy a király rendelkezésére bocsátja lemondását.

Ezzel kezdetét veszi a tudakozódás, hogy ki kész magasabb kvóta megajánlására.

A király ez okból egy esomó politikust fog kihallgatni. A két ház elnökein kívül meghíva lesznek, Vaszary primás, Tisza, Széll, Apponyi, Horánszky, Zichy Nándor s mások. A vége az lesz, hogy marad Bánffy s a kvóta lesz 34 és fél százalék.

A tárgyalás elhalasztása.

Vannak, a kik azt mondják, hogy a kvóta tárgyalása most már az őszre halasztatik. Ezt úgy magyarázzák, hogy most a nyáron már lehetetlen a tárgyalás. Még a két kormány sem tudott egyességre jönni. De ha ez meg lenne is, a javaslatok csak május végén nyújthatók be. Junius elején tárgyalnak a bizottságok s míg benyújtják jelentéseiket s napirendre tűzik e házban, elérkezik július hónap, midőn alkalmatlan a tárgyalás. De mindez csak hír és hír.

(△) **A kvóta-népgyűlés.** Csütörtökön este a „Sas klub” földszinti termében a népgyűlés tárgyában nagy értekezlet volt, melyen résztvettek a fővárosi körök, asztaltársaságok küldöttei, az ifjuság s a fővárosi polgárság közül számosan. Az elnöki helyet, közkívánatra *Szederkényi* Nándor foglalta el.

Első tárgy volt a tiltakozó népgyűlés napjának kitűzése. Miután a budai polgárság Budavára bevétele évfordulójának ünneplését 21-éről, azaz péntekről vasárnapra, azaz 23-ára kívánta áttenni, többek felszólalása után egyhangulag határozatott: hogy a kvóta elleni tiltakozó népgyűlés *e hó 27-én, azaz áldozó esütörtök ünnepén délután 3 órakor* a vigadó termében fog megtartatni. A rend fentartására *Asbóth* Jenő és *Kardhordó* Árpád vezetése alatt az ifjuság és a körök kebeléből alakítandó magybizottság fog intézkedni. Az ifjuság felkérte, hogy a rend felügyeletére testületileg vegyen részt.

Megalakított a népgyűlés elnöksége s jegyzői kara. Vezető elnökül *Holló* Lajos bizatott meg. Elnök társakul a józsefvárosi polgári, függetlenségi és 48-as, a demokrata és a Sas-kör kéretnek fel, hogy magok kebeléből jelöljenek. Első szónoknak *Ugron* Gábor kéretett fel, úgy egy-egy szónok kiküldésére fentnevezett körök s az ifjuság hivatnak fel. Két határozati javaslat fog betérjesztetni. Az egyiket *Ugron* Gábor terjeszti elő s ez a kvótaemelést elleni tiltakozás lesz s az országgyűléshez fog benyújtani. A másik bizalmatlansági határozat azon fővárosi képviselők ellen, kik a törvényhatóság közgyűlésén a kvóta elleni tiltakozást leszavazták.

Azután megtétettek az intézkedések a népgyűlés biztosítása érdekében, a körök s testületek részvétele tárgyában.

Az ifjuság bejelentése, hogy jövő szombaton hazafias érzelme kifejezéseül kvótaellenes gyűlést tart, örvendetes tudomásul vétetett.

Szederkényi elnök felhívására határozatott: hogy a 23-án délután 3 órakor tartandó Budavár bevételi évforduló ünnepségén az elvtársak tömegesen vesznek részt.

(□) **Az ujbpesti népgyűlés.** A mult vasárnapi kvótaellenes népgyűlés Ujbpesten nagyon látogatott volt. A Kovács-féle vendéglő kerthelyiségében, délután három órakor *Csepreghy* Pál elnök nyitotta meg s azután *Mártonffy* Imre fejtegette a kvótafelemelés veszélyét s hazaelenes voltát. Utána *Héderváry* Samu szólalt fel s mint szabadelvűpárti csatlakozott a tiltakozó mozgalomhoz. *Tóth* János iparos az Ausztriától való különválást ajánlotta az ország függetlensége érdekében. *Kornai* István, kit a jelenlevő rendőrkapitány kétszer is rendreutasított, mert hevesen megtámadta a proviziós képviselőházat, azt ajánlotta, hogy mint egykor *Jónást* a hajóból, *Bánffyt* is ki kell dobni a képviselőházból. *Fényfy* Kálmán beszélt azután nagy hatással. Szerenese, hogy az országnak mindig voltak oly férfiai, kik megmutatták az utat, melyen haladni kell. Ilyenek most *Ugron*, *Bartha*, *Szederkényi* Nándor, *Holló* Lajos, kiket ha követünk, nem kell félni, hogy az ország elpusztul. Végre határozatilag kimondatott, hogy Ujbpest polgársága is felemeli tiltakozó szavát a kvótaemelést ellen, s elvárja, hogy *Wolfner* Tivadar, ez idő szerinti képviselője, minden emelés ellen fog szavazni. Ezt egy küldöttség fogja kézbesíteni.

A ruthén nép megmentése.

Nevezetes gyűlés volt szerdán a képviselőház egyik üléstermében. A felvidéki érdeklődők tartottak nagy gyűlést, *Beregh*, *Ugoesa*, *Mármaros* stb. megyék népének megmentése érdekében — az elpusztulástól.

Hallatlan jelenség az, hogy Magyarországon ma arra kellett virradnunk, hogy egy egész országrész népe a pusztulás útján van.

Hogy és miként? Hát nem volt ebben az országban kormányzat, mely kötelességét teljesítette volna? Volt. De — a mint ebből is látszik — más gondja nem volt, mint a népet kihasználni szavazógépnek, liferáltatni a képviselőházba a szavazó mamelukokat; hogy aztán elpusztul egy egész országrész, arra neki semmi gondja sem volt.

Lássuk a gyűlést. *Pirczak* püspök volt az elnök, s a kormány részéről előterjeszti a „nesze semmi, fogd meg jól” ígéreteket. *Nedeczey* János erre előadja, hogy a galíciai zsidóbevándorlásnak kell utját állani, s a vereczkei szorosnál kell valamit tenni, s *Munkács*on bejelentő hivatalt kell szervezni, hogy a beözönlő nép visszaszoríttassék. *Jónás* Ödön ilyen hivatalokat, melyek

a bevándorlást megakadályozzák, Bossón, Felső-Vissón és Körösmezőn is ajánl felállíttatni. Végre is abban történt megállapodás, hogy a zsidóbeözönlést gátló intézmények szervezésére a vármegyék utasíttassanak.

Azután a háziipar terjesztésének módozatai beszéltek meg. Majd az adóbehajtások könnyítésére hívják fel a kormány figyelmét.

Országgyűlés.

Rövid, semmitmondó ülések tartottak e héten.

A *keddi* ülésben, a temes-bégavölgyi vízszabályozó társulat pénzügyi viszonyai rendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalatott.

A *szerdai* ülésben az interpellációkra adattak válaszok, melyek között botrányos volt Bánffy ötlőhatoló válasza Polónyi kérdésére, hogy az orosz czár, a király látogatása alkalmával mondott pohárköszöntőjében, miért csak a *császárról* szólt s nem a királyról is? Hasonlóképen mellőzték a magyar király czímét az európai udvarokhoz intézett jegyzékben is. A magyar király közjogi állása és tekintélyének megővését követelte Polónyi, melyet megalázóan semmisítenek meg Európa előtt.

Bánffy válasza, a mily szegény, ép oly botrányos volt. „Ő felségének, mint Magyarország apostoli királyának közjogi állását biztosítani és képviselni, elsősorban ő felsége van hivatva“. Ekként vágta az országgyűlés szemébe, agyának zavaros és szemetes eszme születt-jét s bujt vele a királyi palást alá, az alkotmányosság elemi tételeinek kigunyolására. Azután akként folytatta, hogy a pohárköszöntők s a jegyzék hiteles szövegeit a lapok rosszul közölték, csak egy szentpétervári orosz ujságban volt jól közölve úgy, hogy az orosz czár nem *császárt* mondott volna, hanem csak „felséget“.

Polónyi ezzel a zavaros s botrányos Bánffy szózagyalékkal természetesen nem elégedhetett meg. A pohárköszöntőkre hiteles szöveget kér s határozott választ, igaz-e, hogy csak a császár volt megnevezve úgy a pohárköszöntőben, mint a külügyi jegyzékben s a magyar király czímét egyenesen kihagyták? Nem az orosz ujság közleményére kívánsi szülő, hogy az miként adta elő, hanem a magyar kormány válaszára.

Bánffy, az ellenzék nagy nyugtalansága s ellenszónomása kíséretében, ujólag is csak az orosz ujságra mutatott, hogy azt olvassa Polónyi, ott csak „felség“ van említve s nem „császár“.

A választ Polónyi tudomásul nem vehette.

Bánffy válaszolt Apponyi gróf és Kossuth Ferencz kérdéseire a görög-török háborúra nézve. Kossuthal mint rendesen röviden végzett. Apponyinak hosszasan válaszolt, hogy Keleten, daczára a háboru kimenetelének a status-quo fenmarad és Kréta autonómiája biztosítva van. Ez volt az egyik válasz. A hármasszövetségre nézve kijelentette, hogy azt a béke megővására kötötték meg, joga van azonban minden szövetségesnek egy más állammal is szövetségre lépni a béke fentartása érdekében. Oroszországnak pedig nincsenek önző céljai a Keleten.

Élénk érdeklődés között szólalt fel ezután gróf Apponyi Albert és erős meggyőződésének igaz fölényével dobta a kormányelnök felé azt a vádat, hogy a magyar királyi koronának fényével és a magyar állami souverainitásnak önállóságával a kormány mit sem törődik, az alkotmány eme első rangu követelményeit

kicsinyli és a magyar kormányt hivatása egyik legfontosabb részében vétkes mulasztás terheli.

Zajos tetszéssel fogadta az ellenzék Apponyinak eme lesújtó kritikáját.

Ezzel az ülés berekesztetett, s jövő kedden az „esküdt bíróságról“ szóló javaslat tárgyalatik.

A háboru.

A görög-török háboru befejezéséhez közeledik. Miután a törökök Farzelosznál is megverték a görögöket s a görög hadsereg jóformán felbomláshoz közeledik, a görög kormány jónak látta felhívni a nagyhatalmakat a közbelépésre.

Erről a hírek ezek:

Athén, május 11.

Ma reggel az orosz követ, mint a diplomáciai kar szószólója azt a javaslatot tette a görög kormánynak, hogy fogadja el a hatalmak közbenjárását és bizza nyugalommal rájuk Görögország érdekeinek képviselőit. A görög kormány ezt a javaslatot elfogadta és az egyes követek erről jelentést tettek a konstantinápolyi nagyköveteknek, a kik azonnal értesítették a portát. Ennek legközelebbi következménye az ellenségeskedések megszüntetése lesz.

Athén, május 11. D. u. 5 óra.

A hatalmak jegyzékét ma hajnali fél 5 órakor nyújtottak át Németország és Oroszország követei. A hatalmak jegyzéke szószerint így hangzik:

„Franciaország, Olaszország, Anglia, Németország és Ausztria-Magyarország képviselői Onut, Oroszország képviselőjét, mint az athéni diplomáciai kar doyenjét, kormányaik nevében megbízták annak a kijelentésére, hogy a hatalmak készek közbenjárásukat felajánlani fegyverszünet kötésére és a Török- és Görögország között fenforgó nehézségek elsimitása végett az alatt a feltétel alatt, ha a görög kormány kijelenti, hogy hozzá fog Krétában levő csapatainak visszahívásához és hogy formálisan hozzájárul Kréta autonómiájához, valamint hogy fentartás nélkül megfogadja azokat a tanácsokat, a melyeket a hatalmak a béke érdekében neki adnak“.

A görög kormány azonnal felelt és pedig a következő nyilatkozattal:

„A királyi kormány, a mely tudomásul veszi a hatalmak követeinek nevében eljáró orosz nyilatkozatát, kijelenti, hogy hozzáfog a Kréta levő királyi csapatok visszavonásához, hogy formálisan hozzájárul Kréta autonómiájához és Görögország érdekeit a hatalmak gondjaira bizza.“

Tehát Görögország teljesen megadta magát, miután látja, hogy képtelen a törökkel szembe megállani a harcot s Törökország földig tiporná őket.

A harctéren ezzel kezdetét veszi a fegyverszünet s a további békealkudozás.

Attól függ minden most, mit kíván a győztes Törökország.

Athénben is megnyugodtak a helyzet ilyen fordulatan. A vereség érzése nagyon rásúlyosodik a kedélyekre és szinte áhitozzák a békét. Legfeljebb még a hadisarcz ad gondot, ez azonban nem lesz tulságos nagy. Hogy ennek biztositékaul Görögország flottáját adja oda a portának zálogul, abba sem Oroszország, sem Anglia bele nem egyezik.

Mindenütt arra várnak most, milyen lesz a békekötés.

A mameluk.

*Ha nem teremtett volna téged isten:
Kikelnél, mint a gomba vagy penész,
A mely a napvilágon összerogygyan,
S csak árnyas, nyirkos tájakon tenyész;
Szükséges vagy, mint vérpádon a hóhér,
Vagy bűnmosásnál a hamis tanúk.
— A hatalomnak czinkostársa lenni:
Ez a te sorsod, mameluk!*

*Szörnyállata van más is a világnak
De vaczkát mindenik védelmezi:
Ha lelke nincs: véreben támad undor,
Ez a saját fáját meg nem eszi.
Te fölfalod, ha kell, bajtársad véred:
Szereteted? — Mosolyod is hazug!
— A hatalom uszályricője lenni:
Ez a te sorsod, mameluk!*

*Jogot nem ismersz: ember nincs előtted;
Nem volt soha s nem is leszen hazád,
Becsülni nem tudsz semmit, a mi szent s nagy.
Csupán a koncezt meg a kancsukát.
Azt ígérsz titkon, ezzel rémítség nyilván,
Midőn a voksért járod a falut.
— A hatalom zsoldos bérencze lenni:
Ez a te sorsod, mameluk!*

*Születnek, élnek tettevágyó lények
És tette képes, bátor férfiak:
A legtöbb elhull, soha célhoz nem jut
Kapaszkodó, komisz fajod miatt;
Te megragadsz itt-ott egy kaftáncvéget,
Számár vagy s mégis ur léssz általuk.
— A hatalom élődi barma lenni:
Ez a te sorsod, mameluk!*

*Mitől kivesznél, nincsen olyan méreg:
Élsz, a míg nép lesz, és uralkodol.
Szolgálod a szabadságod s az önkényt,
A mint a legfőbb konceosztó csahol
S ha elpusztulsz a pusztuló világgal
És a világ ismét érvényre jut:
— Hatalom árnya, népjog rákfenéje,
Föltámadsz újra, mameluk!*

B. I.

A szellemek párbeszéde.

(Ködfátyol-kép.)

Árpád szelleme. (Hallja nyugvó esontjai felett az ásó és kapavágásokat.) Mit kerestek itt felettem, kik zavarni merészlitek takaró földemet?

A hazafiság szelleme. Ah, honalkotó atyánk, esontjaidat keressük, hol és merre nyugszanak, hogy tudnók a helyet és áhítatunk könnyharmatával szentelnők fel koponyádat, melyben fajod és nemzeded ezredéves fenállását biztosító intézményed és alkotásod szülemlett meg; karod esontjait, melyekkel körülhatároltad az ezredéves hazát, csókjainkkal halmozniók el...

Árpád szelleme. Csitt! Némuljatok el ti hazug korcsok. Köztetek, felettetek lebeg szellemem, látok, tudok mindent, bár ne tudnám hitványságtok mérhetlen voltát, melyen át a szemérem pirja nem festi többé arezotokra a szégyenérzet rózsáját. Hiszen csak most tudatta kormányotok egyik intézője, a kultuszminister, hogy az én esontjaim felkutatására pénze sincs, s bár kérhetne reá az országtól, de nem kér, hanem elutasítja esontjaim keresésének gondját, míg az osztrákoknak négy millió kvótaemelést ígér, gyáva szolgaság fejében.

A hazafiság szelleme. Ah! dieső apánk hallhatatlan szelleme, tehát köztünk, felettünk lakozol, látsz és tudsz mindent, leborulva szent emléked előtt, esdve kérünk, fedezd fel hol van sirod, hiszen a történeteket látva, tudva, megfordultál immár abban, s nyugalmad feldulva, hadd segítsünk legalább pihenő helyeden...

Árpád szelleme. Gonosz fajzat, talán az én koponyámra is vágyol, hogy hitvány tudásod röfjével mérgegsd, s aztán ott felejtsd intézeted fiókjában, mint cselekedted unokám esontjaival. Kikapartad azt is a földből, a szent király hamvai mellől, hol nemzedékek esókolák takarókövét, s isten áldását esdek a zarándokok. A nyugvók szent helyét Székesfehérvár szeméjével tömök meg, s emberi piszkok hulladékával borítád be a szent királyok szentelt hamvait...

A hazafiság szelleme. Hallgass meg ősapánk, távolítsd el tőlünk haragod tengerét, mi nem vagyunk oka a megbecstelenítésnek...

Árpád szelleme. Hát kik járnak az én földemen, melyet számotokra szerzék, magyarok vagytok-e? Hiszen most dicsekedtetek el országnak-világnak, hogy az én

népem utódai vagytok! Nyelvetek hazug, az én népem nyelve magyar volt; szívetek üres, kong benne a hitvány árulás, kebletek sívár, csak a judás-pénz csengésére melegszik. A hazafiság! Egy piczi pislogó mécs a zsbivásár templomában, melynek fénye rövid, árnya hosszú, végtelen . . .

A hazafiság szelleme. Igen, egy picziny pislogó mécs, melynek kevés papjai éjt napokba öltve virrasztjuk, s ápoljuk, hogy a piczi mécs világa ki ne aludjék, örökké égjen, mert jönni fog . . .

Árpád szelleme. „Egy jobb kor”, — ismerem a szálló ígét, Széchenyi után ebbe fullad reménységtek, míg a napot az árulás mámorába dözsöli el a nemzedék.

A hazafiság szelleme. Igen, igen, az árulás mámorában dözsöl a nemzedék, s a kvóta kötelén tánczol az osztrák bálvány előtt, elkábítva egy üres tök emberi fej formájától, melynek szemüregében a magas kegy s bizalom esalogató sugára vigyorog s az emberek, mint a czinkék, lépen ragadtak e tök czinkefogóján.

Árpád szelleme. Nos? Nem ismerem a nemzedékben népem utódit. Látom a kores fajt, miként váltja fel jogát aprópénzzel, látom a hitványt, mint dözsöli el ezredéves örökét, látom, miként idomul át az emberek legsilányabbjának tánczoló medvéjévé. Ah! Adjátok vissza a földnek szentségtelen kezetekbe került unokám esontjait, engemet pedig hagyjatok békében, ne háborgassátok felettem a földet! *Klió.*

MINDENFÉLE.

(□) **A kvóta ellen.** Aradmegye ezuttal kuruczozó érzelmének adott kifejezést. Egyhanguan a kvótaemelés ellen nyilatkozott. *Hajdamegye* is hozzájárult Hevesmegye átiratához s tiltakozott minden igazságtalan követelés ellen. *Nyitra* megye a Szalavszky labanczok hazája azonban csak tudomásul vette.

(=) **Az ugodi pótválasztás** esütörtökön Bauer kormánypárti és Orbán néppárti között, mint előre lehetett látni, Bauer győzelmével végződött. Ez a kerület Kossuth Ferencz ur ajándéka a kormánypártnak. Már megírtuk, hogy az ottani 48-asok kérve-kérték Kossuth Ferenczet, hogy Borbély Vidort ne erőszakolja e kerületre, hiszen a multkor is ő volt a bukás oka, most is az lesz. Megmondották, hogy Kossuth Ferencz, ha a lelkét kiteszi, sem fog legfeljebb pár száz szavazatot Borbélyra összehozni; de ez elég, hogy a 48-asokat megszakassza s bukásra vigye. Mindezt megmondotta Gelsei Bíró Vince a rendíthetlen 48-as s azt is, hogy ha Kossuth Ferencz ekképen Borbélylyal megbontja a pártot, egyenesen a kormány kezére játsza a kerületet. Így is történt. Lelke rajta. Aztán még ő panaszkodik, hogy méltatlanul bántják. Az is tudtára volt Kossuth Ferencznek, hogy ha az anyapártból jelölhet a kerület, a községek, a néppárti helyett, a körül fognak csoportosulni. Kossuth Ferencz e kerületben, tudva, vagy nem tudva, de ez fel sem tehető, a kormánypárt kezére dolgozott.

(+) **Tisza Kálmán** is megszólalt. Hol? Egy bécsi német lapban. Miért? A kvóta felemelése mellett. Jön már a vén bünös, hogy szolgálatkészségét bemutassa Bécsben, s ő legyen tovább is, az a kedves teremtes, kiben a bécsieknek örömeik telik. Egy bécsi ujságban közzétette, hogy ő nagyobb kvóta-emelésre is kész, a 67-es kiegyezés érdekében. Hát hogy ne lenne ő kész a nagyobb kvótára is. Mi esik ő reá belőle, mondjuk 40 frt. Kitélik ez bőven a 8 ezer forintos nyugdíjból, melyet 35 ezer hold birtoka mellett huz a magyar adózók filléreiből. Az ilyen jókedvű adakozó könnyen emelheti a kvótát. És mindezt, türi ez az ország.

(○) **A tejszes fazék.** Az összeférhetlenségi bizottság négy tagja: Rudnyánszky Béla, Mohai Sándor, Ragályi Béla, Krajcsovic Sándor, tehát négyen, gróf Andrassy Tivadar, László Mihály és Rátkay László, tehát három ellen, Tisza István, Rosenberg Gyula, Hieronim Károly és Enyedi Lukács üzleti foglalkozásaik ügyében kimondották, hogy mint képviselők tovább is nyalogathatják a tejszes fazekat, azaz mint képviselők maradhassanak az állammal szerződéses viszonyban álló üzletemberek s dus fizetést huzó igazgató-tanácsosok. Az összeférhetőséget megszavazó négy képviselő közül Krajcsovic Sándor, horvát képviselő, s egy szót sem tud magyarul. Ime ilyenek intézkednek a magyar törvények alkalmazása felett. Az összeférhetlenségi bizottságnak van még egy tagja, Smiedt, ez most nem jelent meg. A multkor gróf Andrassy Tivadar mellett foglalt állást, a törvény szigorú értelmezése mellett. Most távolmaradt: mert Smiedt ur ízsász ember s így körültekintő.

E szerint most már a fentebbi négy képviselő fog szavazatával dönteni, tovább is három ellen. De a törvény szerint általános többség kívántatik a döntéshez. Itt az sincs meg. De ez mindegy. A négy képviselő kegyelméből most már a tejszes fazekat nyalogatók tovább is élvezhetik üzleteiket. Egészségükre kívánjuk!

(□) **Inczydy László** a Magyarország szerkesztője a Kuria által négy havi fogságra ítéltetett, mint tudjuk a lapban közzé tett német hivatalos okiratokért, melyeket bizonyos Pázzolt nevű díjnok vitt hozzá. Az ítélet most hirdettetett ki, s egy havi halasztást kapott a büntetés megkezdésére.

(=) **Az emigráns.** Mint a „Kolozsvári Ellenzék” írja, Popini János 48-as emigráns, sok hányatás után Braziliába jutott, hoi teljes 40 esztendeig élt távol hazájától, mit sem tudva annak viszonyairól. Most rokonai feltalálták s megismertették az ország viszonyival. A szegény öreg azon hitben volt, hogy itthon még most is fogdossák az embereket s nem is gondolt a hazajövetelre. Most azonban rászánta magát, mindezt eladja s visszajön a szeretett hazába. Ez idő óta magyarul sem beszélt, de azért még sem feledte el anyanyelvét.

(□) **Rombolás.** A Kossuth Lajos-utczától, az eskütéri dunapartig terjedő háztömb lebontása kezdetét vette. Csaknem egy egész városrész jön itt lebontás alá, hogy helyén, a Kossuth Lajos-utczá folytatásával, az eskütérig, a paloták sora emelkedjék majd ki, egész pompájában. Az eskütéri hid építése is kezdetét veszi, s ezzel megfog nyilni Budapestnek ritka szépségű látványossága: a Dúnát a központi indóházzal összekötő egyenes ut, palota soraival.

(X) **Az Egyetem.** Ki jársz a régi egyetem tájékán, s megbotránkozva látod azt az éktelenséget, mely ott elődbe tárul, talán megéred azt is, hogy az éktelenség egyszer véget ér. Most már bejelentetett a képviselőháznak, hogy a tudományegyetem kiépítése napirendre jön. Ideje is van már.

(O) **A Morzsányi-pör.** A 100.000 forintos provizióból eredt botránypör, melynek hősei a Berl D. és Ollendorf Mór bankárok, Spitzer Gyula a kiállítás jogybérelője és dr. Morzsányi Károly volt országgyűlési képviselő, valamint Mandl Lajos ágens, immár közeledik végéhez. A vizsgálóbíró már mind az öt vádlottat megidézte, hogy a vallomásokra, melyeket a vizsgálat alatt beszerezett, még egyszer kihallgassa őket. Bizonyára ez lesz az utolsó kihallgatásuk s aztán, mivel az eddig várt frankfurti vallomások megérkeztek már, Balonyi bíró átteszi az iratokat indítványtétel végett a királyi ügyészséghez.

(+) **Megtörtént.** Mi? Az a gyalázatosság, hogy a Vigszínház csakugyan megnyitotta színterét a német színészetnek, melyet a fővárosnak sikerült nagy küzdelemmel kitolonczoltatni. Tudtuk mi ezt előre, midőn még a színház alapítói az országot is becsapni akarták, hogy 50 esztendőre kamatmentes kölcsönt adjon a Vigszínháznak, az adózók pénzéből. Ez a merénylet ugyan fucsesot mondott, de azért felépítették a Vigszínházat, s most már bele is huzcolkodott a bécsi selejtes, kóbor német színész trupp, hogy hirdesse a muzsa feltámadását Budapesten. Volt is, mint mondják, a szerdai első előadáson, olyan öröm Izraelben, hogy a bécsi jargon ismét felhangzott, melyet régen látott Budapest. Ujra kell tehát itt is kezdeni a munkát, s a seprő kötést, melylyel a tisztogatást ismét meg lehessen kezdeni.

(=) **A brüsszeli kiállítás,** melynek megnyitása a párizsi szerencsétlenség folytán elhalasztott, május 11-én még mindig a katasztrófa hatása alatt, nyomott hangulatban nyitlatott meg. A kiállítást a király nyitotta meg, a ki nyomban meglátogatta a kitünően berendezett magyar osztályt is.

(X) **A párizsi katasztrófa** áldozatait, már mind eltemették. A gyászmise a Notre-Dame templomban, rendkívül megható volt. Csaknem minden uralkodó képviseltette magát, s koszorukat küldöttek az óriási ravatalra. Jelen volt a gyászmisén London polgármestere is, kinek egyik nőrokona szintén áldozatul esett a szörnyű vésznek. Most a vizsgálat folyik, miként történhetett a szerencsétlenség. Az óriási facsarnok, díszítve gazdagon szövetekkel s egyéb függönyökkel, könnyen lánggra lobbanhatott. Eddig az derült ki, hogy csakugyan egyik fülkében, a körforgó mutatvány lámpája gyuladt ki, s a tűz szörnyű gyorsasággal harapódzott tovább.

A Nógrád-Honti Ellenzék szerkesztőjét, Pozsonyi Gábort, a budapesti esküdtszék felmentette, gr. Forgách Antal által emelt rágalmazás vádja alól. A vádat Eötvös Károly képviselte, védő volt dr. Falussy Árpád. A felmentő ítélet nagy örömet keltett az ellenzéknél.

Székelyek a Népszövetségi gyűlésen.

Hanyatló s bomladozó alkotmányos és társadalmi életünkben, a mindennapi tapasztalatból, a gyakorlati életből mi székelyek is megértettük, hogy ismét:

„Itt az idő, most vagy soha“, melyben az igazi hazaszeretetnek meg kell nyilatkoznia. Ott voltunk tehát mi is az ország szívében, fővárosunkban, a május 2-án tartott országos népszövetségi gyűlésen Erdélynek, a szabad eszmék, a lelkiismereti szabadság egykori erős védőbástyája több városának küldöttei, köztük mi székelykereszturiak is, 48-as körünk képviselőit, köztünk egy tiszteletben, becsületben megöszült 69 éves 48-as honvéd, Farkas Zsigmond, kinek nevét a 48-as honvédek iránt érzett nagy tisztelete, nagyrabecsülése jelölül iktatja ide e sorok írója.

Ott voltunk mi is, hogy az ország minden részéből a hazaszeretet oltára körül összesereglett hazafiak szent érzelmeiből alakult harmonia minél erőteljesebb legyen, hogy szálljon fel őseink szelleméhez, hadd hallják meg abból azok, hogy ha kevesen is, de vagyunk még, kik igazán szeretjük hazánkat, követjük az ő nyomdokaikat, féljük, igyekszünk minden áron megvédelmezni, a mit ők vérük árán szereztek s oltalmaztak meg, de meg hogy hasson el ez összhang a hatalom fülébe is, hadd lássa meg, hogy a nép, a nemzet nem vak tömeg, hogy a visszaélésekkel, tulkapásokkal szemben az ország ellenállási ereje nem szűnt meg.

Ott voltunk, hogy a Népszövetség megalakításához egy porszemmel járuljunk hozzá mi is. Ott voltunk, hogy egyesüljünk, mert erőnk, ellenállási képességünk teljesen csak az egyesülésben érvényesül. Magunkra csak porszemek vagyunk s

„A porszem, mely csak magában áll,
Elfújja egy kis szellő, egy lehelet:
De hogy ha összeolvad, összenő, ha
A porszemekből szikla alakul:
A fergeg sem ingathatja meg.“

Ott voltunk, hogy megmutassuk:

„Csak nem fajult el még a székely vér,
Minden kis cseppje drága gyöngyöt ér.“

Áldozatot nem kimélve, fáradságot nem ismerve, reményteljes kebellet megjelentünk. Reményeinkben, látva e gyűlésen a hazaszeretnek oly nagy mértékben való megnyilatkozását, látva a függetlenségi eszme, a népjog, a népszabadság legjelesebb, nagy szellemű, nagy tehetségű férfiakból álló phalanxát, sokszorosan megerősödünk s fokozódott reménnyel hiszszük és valjuk, hogy tüzzel, vésszel szemben fenn fog állni hazánk, miként

„Az óriási eser,
Melyhez a fejszés hozzá sujtani
Csak kételkedve mer.“

Ott voltunk. Együtt, egyért, a hazáért dobogott szivünk. Érzelmeknek e lap hasábjain mi is kifejezést adunk.

Üdvözöljük a Népszövetség szervező vezérférfiait.

Hajh, de üdvözetünkbe fájdalom vegyül. Fáj nekünk, hogy e legjobbaink, évek hosszú során az igazi függetlenségi szellem, a lángoló hazaszeretet, a népjog védelmének lángoló apostolai, a nép szabad akarata megbénítása folytán, ma ninesenek a törvényhozás csarnokában, hogy fényes tehetségeikkel annak erőt kölesönözzenek.

Üdvözetünket imába foglaljuk, kérjük a magyarok Istenét, tartsa meg sokáig, hogy vezethessék be nemzetünket a nagy Széchenyi István Magyarországa, egy boldog, egy erős Magyarországa, az erény, a becsület, a tisztesség, tehetség, a közakarat érvényesülésének országába.

És most jó nép, igaz honfiak, hozzátok fordulunk. Olvassátok szent hazánkért, nemzetünk jövő boldogulása érdekében mit kíván szivünk: Kívánja, hogy a népjog, a népszabadság lobogóját kibontott Népszövetség magasztos elvei: a szent hazaszeretet, az erény, a becsület, tehetség érvényesülése szebb napjának felderítéseért való küzdelem, egy erős, független Magyarország eljöveteleért való fáradozás ugy hassanak át titeket, mint minket, minélfogva ugy sorakozzatok a nép boldogulásáért kibontott zászló alá, mint mi s oly igazi hévvel, buzgósággal, odaadással alkossatok 48-as köröket mint mi.

Ez tenni kell minden jóra való városnak, községnek, melyeknek lakói megértik, felfogják e szót: haza, s annak jövő boldogulását óhajtják. Ezt pedig minden igaz magyarnak, igaz honfinak óhajtani kell. Föl tehát a szép, a nemes tett, a hazaszeretet oltára körüli egyesülésre. Alkossatok mindenféle 48-as köröket. Egyesítsen mindnyájunkat az erények legszebbike: a lángoló hazaszeretet.

Pap Mózes.

* * *

A függetlenségi és 48-as anyapárt országos pártkörének értekezlete, a május 2-iki országos gyűlés határozata szerint kiigazított szövetségi szabályzatot kinyomatta, s annak szíjjel küldése folyamatban van.

Ugyancsak az országos pártkör megbízásából, Ugron Gábor, Bartha Miklós és Szederkényi Nándor felhívást intéznek az elvtársakhoz, mely így szól:

Tisztelt elvtárs! A május hó 2-ikán tartott 48-as szövetség alakuló gyűlése az ide A) alatt mellékelt szövetségi szervezetet fogadta el.

Ezen szervezet életbeléptetése czéljából, annak rendelkezései értelmében és a központi kör utasítása folytán van szerencsénk tisztelt elvtársunkat, az alábbiakra hazafias tisztelettel fölkérni:

1. A B) alatt mellékelt aláírási ivvel kegyeskedjék a szövetség számára tagokat gyűjteni. Rendes tag lehet minden 20 éves feddhetlen életű állampolgár, pártoló tag lehet nő és gyermek is, ha magát, a heti öt krajczáros szövetség-díj megfizetésére kötelezi.

2. Amennyiben a helyi viszonyok és az aláírások száma lehetővé teszik, kérjük, a vidéki kör megalakítása iránt már az aláírások gyűjtésénél a szükséges lépéseket megindítani. Ha e tekintetben alapszabály-mintára volna szükség, azt a központtól készséggel küldünk.

3. Sulyt helyezünk arra, hogy a meglévő 43-as körök habár jelenlegi szervezetük megtartásával a szövetséghez csatlakozzanak, azért fölkérjük, hogy sziveskedjék az illető körök elnökeivel ebből a czélből érintkezésbe lépni. Ha azonban ez a törekvés nehézségekbe ütközik, abban az esetben a körtagok külön-külön volnának felszólítandók, hogy egyénenkint a szövetség tagjaivá legyenek. Mindenesetre szükséges a 48-as körök elnökeit, kik a központi körnek a szövetség szabályai szerint állásuknál fogva tagjai, fölkérni, hogy arra az esetre, ha csatlakozni kívánnak az országos szövetséghez, ebbeli elhatározásukat velünk tudassák.

4. A szövetség életrevalóságának igen sulyos bizonyítéka rejlik abban, ha a napirenden lévő nagyfontosságú kvóta-kérdésben a közérzület hatalmának kifejezést ad. Ez okból fölkérjük, hogy ugyancsak az aláírási gyűjtést arra is fölhasználni sziveskedjék, hogy erőteljes mozgalom induljon meg a tervezett kvotafőlemelés ellen. Szükségesnek tartjuk tehát, hogy városokban és községekben tiltakozó népgyűlések tartassanak. Ezen népgyűlések határozatait az elnök és a jegyző aláírásával és a megjelent polgárok számának hozzávetőleges följegyzésével kérjük ide beküldeni, hogy azokat az országgyűlés színe elé juttathassuk.

Talán nem szükség tisztelt elvtársunk figyelmébe ajánlani, hogy a szövetség életbeléptetésének ezen első lényeg döntő befolyással van arra, hogy a függetlenségi eszme elég elevenen él-e polgártársaink tudatában s van-e akaratauk és ellentállási erejük arra, hogy a minden vonalon veszélyeztetett alkotmányos szabadság Magyarország honpolgáraiban küzdőkre és oltalmazókra találjon.

Becsés válaszát mindezekre vonatkozólag 1897. évi június hó 15-éig kérve, maradtunk, Budapesten, 1897. év május hó 10-én, hazafias üdvözetrel és bajtársi hűséggel.

* * *

Figyemeztetjük és kérjük elvtársainkat, hogy a kik a szövetség létrehozatala érdekében működni kívánnak, sziveskedjenek levelező lapon tudatni, s aláírási ivet, szervezeti szabályzatot a kívánt mennyiségben, készséggel juttatjuk kezeik közé.

* * *

A 48-as népszövetség alakulása országszerte megindult.

Vasárnap a következő helyeken fognak tartatni alakuló gyűlések; Kis-Kun-Félegyházán, Tisza-Földváron, Kis-Telken és Gyöngyösön.

Kis-Kun-Félegyházán a központból jelen lesznek Ugron Gábor, Szederkényi Nándor, Holló Lajos, Várady Károly, Förster Aurél, Fényfi Kálmán s mások.

Kis-Telken jelen lesznek Városov Gyula, Asboth Jenő s mások.

Tisza-Földváron Sima Ferencz, Zoványi Jenő, Kasits Péter.

Gyöngyösön Visontai Soma fogja vasárnap a szervezkedő gyűlést tartani a ki a központi szövetség alapító tagjául, 50 frt alapítvánnyal iratkozott be.

Az ország különböző helyeiről érkezett jelentések szerint, a 48-as Népszövetség szervezkedésének előkészületei mindenfelé megindítottak.

* * *

A 48-as Népszövetség szervezete.

(A közgyűlés végleges szövegezése szerint.)

A) Általános rész.

1. §. Czim.

Negyvennyolczas Szövetség.

2. §. Czél.

A 48-as Szövetség czélja: Magyarország állami függetlenségének és önálló gazdasági életének kiküzdése, fejlesztése és oltalmazása alkotmányos fegyverekkel és az uralkodó ház jogainak tiszteletben tartásával.

3. §. A 48-as Szövetség tagjai.

A 48-as Szövetség rendes tagja lehet minden husz éves kort meghaladott, feddhetlen életű magyar állampolgár felekezeti és nyelvi különbség nélkül, ki magát a függetlenségi és 48-as párt hívének vallja. Szem előtt tartva az 1723. évi 1., 2., 3. tvezzikkeknek a trónöröklésre és alkotmányos szabadságunk biztosítására vonatkozó intézkedéseit.

Pártoló tagok azok, kik, kor és nemi különbség nélkül, a Szövetség pénztárába hetenkint 5 krajczárt befizetnek.

4. §. A 48-as Szövetség tagja a Szövetség czéljainak előmozdítására, főleg pedig az országgyűlési képviselőválasztások alkalmával fölmerülő törvényes kiadások és a politikai okokból megtámadott szövetségi tagok védelmével járó költségek fedezésére a szövetségi pénztárba, *szövetségdíj* czimén, hetenkint 5 krajczár befizetést teljesítenek. A szövetségdíj fizetése csak önkénytes kötelezettség vállalása mellett szedetik be és semmi kényszerbehajtásnak alávetve nincs.

5. §. Minden honpolgár, a ki 5 egymásután következő évben állandó tagja volt a 48-as Szövetségnek és hazafias kötelezettségét igaz buzgósággal teljesítette: a szövetségi elnök és igazgató által aláírt diszes tagsági okmányt nyer és neve bejegyeztetvén az aranykönyvbe a Szövetség lapjaiban, a jelen nemzedék buzdításául ki fog nyomtatni. Az aranykönyvben 10.000 névnek van helye. Mikor betelt, új aranykönyv nyitattik, a régi pe-

dig örök emlékezetül elhelyeztetik a Szövetség levéltárában az eljövendő nemzedékek tisztos hálájának és kegyeletének fölbresztésére.

B) A 48-as Szövetség szerveiről.

6. §. A 48-as Szövetség ügyeinek vezetésére szerveztetik egy Központi Kör és számban meg nem határozott Vidéki Kör.

I. A Központi Körről.

7. §. A 48-as Szövetség Központi Körének székhelye Budapest.

8. §. A Központi Kör tagjai.

A 48-as Szövetség Központi Körének, a mennyiben kijelentik, hogy a Szövetséghez csatlakoznak, tagjai:

a) azok az országgyűlési képviselők, a kik, mint a 48-as selv hívei, az 1896—1901-ig terjedő időszakra megválasztottak, vagy később megválasztatnak;

b) azok, a kik az országgyűlési 48-as és függetlenségi pártnak az 1892—96-iki időszakban tagjai voltak és a pártkörből ki nem léptek;

c) azok, a kik az 1896-ban foganatosított általános választások alkalmával, mint képviselőjelöltek csatlakozásukat jelentették ki a 48-as és függetlenségi párt részéhez, mely a régi pártkört fentartva, az 1895. évi szakadás óta anyapártnak nevezetik s mely híven a függetlenségi zászló tiszta hagyományaihoz és ellenzéki erkölcsihez, az idegen érdekek szolgálatában álló pártkormányt erejének teljes őszinteségével ostromolta és a függetlenségi eszmét sehohol eszerben nem hagyta;

d) a vidéki körök elnökei;

e) végre azok, kiket két tagnak írásbeli vagy valamely vidéki Körnek jegyzőkönyvi ajánlatára a vezérbizottság a tagok sorába fölvesz. Ezen fölvetel titkos szavazás útján történik. Az elnök nem szavaz. Szavazategyenlőség megakadályozza a fölvetelt. A szavazat nem indokolható.

9. §. Mindazon jogok és kötelességek, melyek az általános részben a 48-as Szövetség tagjaira nézve felsoroltattak, a Központi Kör tagjait is megilletik, illetve terhelik. Ezenkívül a Központi Kör fentartása czéljából a közgyűlés által évenként meghatározandó tagdíjat fognak fizetni.

10. §. A Központi Kör tisztikara.

A Központi Kör tisztikara áll két társelnökből, kik közül legalább az egyik az országgyűlési képviselők sorából választandó, két alelnökből, négy jegyzőből, egy háznagyból, egy igazgatóból és egy pénztárnokból, kiket — az igazgató és pénztárnok kivételével — a közgyűlés egy-egy évre választ az országgyűlési időszakok megkezdése idejében.

a) Elnök.

Az elnök hívja össze, vezeti és zárja be, a parlamenti szokások szemmel tartásával a közgyűléseket és értekezleteket. Képviseli kifelé a Központi Kört. Ellenjegyzí az igazgató összes levelezését. Pénzeket utalványoz úgy a Kör, mint a szövetségi pénztár terhére. Egész lelki erejével előmozdítja a tagok buzgalmát és a bajtársi együttérzést. A Központi Kör elnökei a 48-as Szövetség elnökei tisztét is viselik. Akadályoztatásuk esetében hivatásukat az alelnökök valamelyike végzi.

b) *Jegyző.*

A jegyző az elnök által kijelölt sorrendben vezeti a közgyűlés és az értekezletek jegyzőkönyvét, közli a hírlapokkal a nyilvánosságra szánt határozatokat, résztvesz a szövetségi nyomtatványok szerkesztésében.

c) *Háznagy.*

A Központi Kör háznagya kibérli és felmondja a kör helyiségét, fölfogadja és elbocsátja a szolgáloményzetet, beszedi és kezeli a körhelyiség fentartására szolgáló díjakat, megrendeli a hírlapokat és országgyűlési nyomtatványokat, felügyel a kör tulajdonát képező tárgyakra és teljesíti mindazokat az adminisztratív intézkedéseket, a melyek egy körhelyiség fentartásánál szükségesek.

d) *Igazgató.*

Az igazgatót a központi vezérbizottság 5 évre választja a Szövetség azon kipróbált tagjainak sorából, a kiknek jelleme, elvhűsége és munkaképessége teljes biztosítékot nyújt. Az igazgató évi díját a vezérbizottság ajánlatára a közgyűlés állapítja meg. Az évdíj a 48-as Szövetség pénztárát terheli. Állásától a vezérbizottság összes tagjainak két harmadrésze az 5 év eltelté előtt is fölmentheti. Az igazgató a 48-as Szövetség közös tisztviselőjének tekintetik. Állását, hatáskörét, az elnökséghez, a vezérbizottsághoz, a közgyűléshez, a szövetségi pénztárhoz és a vidéki körökhöz való viszonyát az ügyviteli rend határozza és állapítja meg. Őrzi és rendben tartja a Központi Kör levéltárát, nyilvántartja a vidéki Köröket, azok tagjainak számát és tisztikarának névjegyzékét. Irányítja és támogatja a vidéki Körök munkásságát. A vidéki Kört, a hol van, tovább fejleszti, a hol nincs, ha kell, személyes befolyásával is létre hozza. Eljár a politikai okokból üldözött szövetségi tagok védelmében. A szövetségi pénztárral szemben számvevői hatáskört tölt be. Állandó összeköttetést tart fenn a központi és vidéki Körök között. Irodája a Központi Kör helyiségében van. Tagja a Központi Kör valamennyi bizottságának és működésében az elnöknek van alárendelve.

e) *Pénztáros.*

A pénztárost a központi vezérbizottság választja 5 évre, a szövetség tagjai sorából, mérsékelt évi díj mellett. A pénztáros a 48-as Szövetség közös tisztviselőjének tekintetik. Fölmentését 5 év letelte előtt a központi vezérbizottság, de kezelési szabálytalanság esetén az elnök is eszközölheti. A pénztáros kezeli ugy a 48-as Szövetség, mint a Központi Kör pénzeit, egymástól teljesen elkülönítve; ennél fogva hozzá folynak be ugy a szövetségsdíjak, mint a Központi Kör részére fizetett tagsági díjak, s ezekről rendes könyveket vezet az igazgató segítségével és az elnökség ellenőrzése mellett. Kiadásokat csak az elnök utalványozására tehet. A befolyó szövetségsdíjakat, mielőtt 100 forintra gyűlnek, a Pesti Hazai Első Takarékpénztárban, betétként helyezi el. Hatáskörét, állását, a központi körhöz és a vidéki körökhöz való viszonyát az ügyviteli rend szabályozza. Irodáját a Központi Kör helyiségében tartja.

11. §. Az igazgató és a pénztáros állása csak akkor töltetik be, mikor a szövetségi tagok összes száma 5000-re szaporodott. Addig az igazgatói teendőket az elnökség és a jegyzők, a pénztárosi teendőket az elnökség és a háznagy végzik.

12. §. *Vezérbizottság.*

A központi vezérbizottság feladata a 48-as Szövetség politikai küzdelmeit vezérelni és irányítani. A kerületekben az érdekelt vidéki körök meghallgatásával képviselőjelölteket ajánlani, a Szövetség ügyét mindenütt előbbre vinni és a tagokat politikai üldözésekkel szemben oltalmazni.

Választja az igazgatót és a pénztárost. Felhatalmazást ad a központi kör elnökének 100 forinton felüli összegek utalványozására. Megállapítja kerületenként a szövetségi pénztár hozzájárulását az alkotmányos kiadásokhoz, irányítja az igazgató működését. Megállapítja a 48-as Szövetség és a Központi Kör évi költségvetését. Előkészíti a közgyűlések és értekezletek tanácskozásait. Saját elnökét, jegyzőjét, valamint a közgyűlési és értekezleti előadókat a maga kebeléből választja. A vezérbizottság legalább 12 tagból áll. Szavazatának kétharmadával a szövetség bármelyik tagját indokolás nélkül kizárhatja.

13. §. *Értekeztet.*

A Központi Kör tagjai az elnök összehívására időnként értekezleteket tartanak. Tárgya ezen értekezleteknél minden az országgyűlésen előforduló, a 48-as Szövetséget és a Központi Kört érdeklő ügy. Az értekezletek megállapodásai a tagok országgyűlési magatartására nézve csak anyagul szolgálnak, de nem kötelezők. Hat tag kivására az értekeztet összehívandó.

14. §. *Közgyűlés.*

Közgyűlés annyiszor és akkor tartatik, a hányiszor és a mikor arra szükség van. A közgyűlés nyilvános és zárt tanácskozásokat tart. Összehívja az elnök évenként legalább egyszer.

A közgyűlés a 48-as Szövetség politikai életének legfőbb foruma s ennél fogva a Szövetség nevében beszél, határoz és eszelepszik, mint annak vezetője és megbízottja. Választja a Kör elnökeit, továbbá a Kör tisztikarát és vezérbizottságát, azokat utasítja, intézkedéseiket felülbírálja. Megállapítja a 48-as Szövetség politikai eljárását. Megállapítja a szövetséggyűlésnek helyét és idejét s annak tárgyait előkészíti. Számadolatja évenként a pénztárost. Határozatait tekintet nélkül a megjelent tagok számára abszolút többséggel hozza. Minden választás titkos szavazás útján történik.

A közgyűlésen tanácskozási és szavazati joggal bír a Központi Kör minden tagja. A közgyűlési meghívó a hírlapi közlésen kívül, a tagoknak személyesen is megküldendő.

15. §. *Szövetséggyűlés.*

Minden év szeptemberében szövetséggyűlés tartatik felváltva az ország valamelyik városában. A szövetséggyűlésen tanácskozási és szavazati joga van a 48-as Szövetség minden tagjának. E gyűlés rendes tárgyai az igazgató évi jelentése a 48-as Szövetség helyzetéről, működéséről, fejlődéséről és sikereiről; egy a közgyűlés által előre kiszemelt előadó jelentése a kormány és országgyűlés működéséről; eszmecsere az ország politikai és közgazdasági helyzetéről; indítványok.

Határozatait, tekintet nélkül a megjelent tagok számára, abszolút többséggel hozza meg.

II. A vidéki Körökről.

16. §. Minden városban és községben, a hol a függetlenségi eszmének hívei vannak, a 48-as Szövetség tagjaiból, mihelyt a tagok száma 30-ra szaporodik, kör alakítható. Kis községekben és tanyákon 10 tag is alakíthat kört.

17. §. A 48-as Szövetség tagjaiból egy községben vagy városban több Kör is alakulhat: de itt 30 tagnál kevesebb tagja egy Körnek sem lehet. Azok, kik Kör alakításán fáradoznak, céljaikat és az eredményt a tagok névsorával együtt bejelentik a Központi Körnek Budapestre, hogy erkölcsi s szükség esetén anyagi támogatásban részesüljenek. A vidéki Kör végleges megalkulásához szükséges a Központi Kör jóváhagyása.

18. §. A vidéki Kör célja a 48-as Szövetség tagjainak összetartása a társas érintkezés által; önművelődés válogatott olvasmányok által; közérdekű országos, városi és községi ügyek megbeszélése és előmozdítása; a hazafiság érzésének fejlesztése; közhasznú felolvasások és nemes irányban szórakoztató mulatságok rendezése; a magyar alkotmány ismertetése és fejlesztése a független államiság érdekében; az önkormányzati intézményekhez való ragaszkodásnak izmosítása; az ország, város és község vagyoni helyzetének ápolása, oltalmazása és gyarapítása; a község előljárósági, valamint a vármegyei város és országos képviselőválasztásoknak hazafias szellemben való befolyásolása, jelöltek állítása.

Ezen célok előmozdításának megkönnyebbítése céljából a vidéki Körök rendes levelezést folytatnak a Központi Körrel.

19. §. A befolyt szövetségi díjak husz százalékát a vidéki Körök saját heti szükségleteiknek fedezésére fordíthatják; a többi nyolczvan százalékot kötelesek minden hónap első vasárnapján a 48-as Szövetség céljaira a Központi Kör pénztárosához beküldeni.

20. §. A vidéki Körök elnökei a Kör viszonyairól, tagjainak számáról, vagyoni helyzetéről, közérdekű kívánalmairól minden negyedév elején a Központi Körnek kimerítő jelentést tesznek.

21. §. A vidéki Körök saját szervezeti szabályait, viszonyaikat megfelelőleg önmaguk állapítják meg, arra való figyelemmel azonban, hogy szabályzatuk nem ellenkezhetik a 48-as Szövetségnek ezen szervezetben lefektetett elveivel.

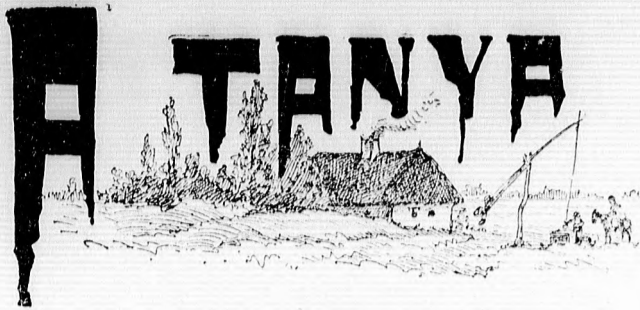
22. §. A főváros egyes kerületeiben alakuló szövetségi körök vidéki köröknek tekintetnek.

C) A 48-as Szövetség feloszlása.

23. §. A 48-as Szövetség vagy akkor oszlik föl, mikor azt a szövetségi gyűlés, a Központi Kör közgyűlésének ajánlatára, a jelenlevő tagok háromnegyed részének szavazatával elhatározza. Feloszlás esetében a 48-as Szövetség vagyona arra a hazafias célra fordítatik, a melyre azt a szövetségi gyűlés meghatározza. A 48-as Szövetség feloszlása nem feltétlenül jelenti a vidéki Körök feloszlását, mert ezek, mint közművelődési társas-egyesületek azontul is fennmaradhatnak.

* * *

Több oldalról vesszük a panaszt, hogy a belügy-miniszterium különféle kifogásokkal utasítja vissza az alapszabályokat. Kérjük elvbarátainkat, lehetőleg tudósítsanak ezekről.

A cukor és sör.

Ma már alig van háztartás, hol a cukrot nélkülözni lehetne. A cukor jóformán egyik kiegészítő részévé válik a napi étellezésnek, főleg a polgári családoknál.

A földművelők ételmi rendszere, a cukrot, mint kiegészítő részt, még nem ismeri. Az apró földművelőket értem, mert a telkes gazdák körében is, mindig nagyobb és nagyobb tért kezd foglalni a cukor, úgy hogy előre látható, annak általános használatba való lépése, több-kevesebb idő után.

A cukor a mai polgárosodással halad; s tekintve az étellezésnél kiváló szerepét, úgy a közgazdaságnál óriási fontosságát, a cukort a feles fényűzési cikkek sorából, a rendes háztartási cikkek sorába kell iktatnunk.

A cukorral tehát, mint társadalmunk s hazánk kiváló étellezési és közgazdasági iparcikkével kell foglalkoznunk.

A sör is hasonló helyet foglal el mai napság, úgy az étellezés, mint a termelés sorában.

A sör már századokkal ezelőtt, fontos italcikké volt hazánknak. A sörfőzés csaknem minden nagyobb városban, sőt egyes nagyobb birtokokban is, napirenden volt. A sörfőzés is az osztrák kapzsiság áldozata lett, főleg 1850 óta, mikor a zsarnok rendszer, teljesen Ausztria lába alá teperte hazánkat. Az egykor virágzó hazai sörfőző-telepek egyszerre semmivé lettek, csak bomladozó épületeik mutatták sokáig, hogy hol és merre főzték hazánk városaiban a sört.

Igy irtódott ki hazánkban a sörfőzés s lett hazánk az osztrák sörfőzés kizárólagos fogyasztó piacza s ezen elért kimondhatlan nyereségük tárháza.

Ujabb időkben épültek azután főleg a kőbányai sörgyárak, de mindez kevés volt, az ország kiszámíthatatlan összegekben járult az osztrák sörfogyasztáshoz, az osztrákok gazdagodásához.

Hogy lássuk most is mindjárt, hogy áll az osztrák és magyar sörtermelés, kitűnik a fogyasztási adók összegéből.

Magyarországon a sör fogyasztási adója 5 millió, Ausztriában 28 millió. Tessék kiszámítani, hogy e 28 millióban hány millió a magyar pénz. Mert a gyárak most a termelésnél a gyárakban fizetik az adót s így a mi itt fogyasztatik, annak adója is az osztráké.

Hát a cukorral hogy állunk?

Ausztria bevesz cukorfogyasztási adóban 32 milliót, mi beveszünk 3 milliót. Abban a 32 millióban mennyi a magyar pénz? Ki tudná ezt kiszámítani. Csak annyit tudunk, hogy az osztrák cukor nagyobb része nálunk fogy el. Ha igazságosan számítanánk, akkor ez országnak nem 3, de legkevesebb 10 milliója jönne be fogyasztási adóból, a mi most Ausztriába vándorol.

Fontos dolog tehát reánk nézve, hogy úgy sör-, mint cukorgyárak építtessenek oly számban, hogy ne kelljen az osztrák sör vagy cukorra szorulnunk.

De mindig itt a bökkenő: a közös vámterület.

Gondoljuk meg, hogy ha az ország cukor- és sör-szükségletét tisztán a mi hazánk termelvénye állítaná elő, már ez is mily lendületet adna közgazdaságunknak.

Atok reánk a közös vámterület, mert mindent ez akadályoz.

Mily nagy nyereség lenne az, ha árúinkat magunk főzhetnénk ki sörré.

Hátha a minden vidéken épülő cukorgyárak, a cukorrépatermelésnek nyitnák meg bőséges terét a mezőgazdaságban.

Ime mily fölséges képe rajzolódik mindebben, a magyar önálló vámterületen képződő gazdasági önállóságnak.

Agrár.

A fagyos szentek. Szervác, Pongrácz, Bonifácz ugyancsak megijesztették a közönséget s csaknem végig-söpörték az országot egy pusztító fagygal. Csütörtökön reggel havas eső verte fel a főváros utcait s a hideg csaknem fagypontra szállott. Az idő azonban boros, felhős és esősre változott, úgy, hogy egyes helyek kivételével nagyobb fagykár eddig nem történt. Ma pénteken Budapesten sötét, boros az idő s egyre esik. A hőmérséklet emelkedett s fagytól alig lehet tartani.

Vidéken még rosszabb az idő, sőt nem egy helyről havat, fagyot jelentenek. Iglón folyton nagy hideg van, reggelenként fagy. Liptó-Szent-Miklóson tegnap óta esik a hó, az egész vidék téli képet mutat, a hegyeket vastag hóréteg fedi. Sopronban és környékén tegnap nagy hó esett, a közelfekvő hegyek csúcsai mind fehérlelnek. Fiuméből jelenti a távirat: Ma éjjel óta itt heves hideg hórá dühöng, mely a helyihajók közlekedését részben megakadályozza. Éjjel két hajó összeütközött. Az érkező hajók csak hosszas fáradság után tudnak kikötni. A szabad kikötőben heverő üres hordók közül sok a tengerbe repült. A horvát hegyekben sok hó esett.

Iparosok tiltakozása.

Múlt szombaton adatott be 60 ezer iparos nevében a tiltakozó kérvény a képviselőházhoz, a kvóta-emelés ellen. 152 ipartársulat csatlakozott a kérvényhez, s ez maga is szép hazafias tett.

„Kisiparunk szemmel látható hanyatlása, a napról-napra emelkedő közterhek, az országra nehezülő gazdasági válság és azon súlyos pénzületi veszteségek, melyek hazánkat a közös vámterület fenntartása

folytán érik, Magyarország közlakosságának teherviselő képességét ma már az el nem viselhetőségig fokozták. Polgáraink nagyjából, kisebb iparosaink pedig valamennyien eljutottak a közteherviselés azon határáig, melyen túl a létért való küzdelem már vergődésé fajul.“

Igy szólt 60 ezer iparos az országgyűléshez. Ez egyszermind az ország összes ipara nyomoruságának igazi képe.

Az iparosok élete ebben az országban nem többé küzdelem, hanem csak vergődés a létért. Nem csak belső intézményeink hiányossága, s erőforrásaink elhanyagolása s pangása folytán, hanem mint a kérvény is mondja, a közös vámterület fenntartásából eredő s főleg az iparosokat sújtó elnyomatás iszonyu béklyója következtében.

Mert hol van Európában az a másik ország, melyben az iparosnak, egy másik ország reáindult versenyeivel, az ebben szereplő összes kontárság rafinírozott kizsákmányolásával és szédelgéseivel kelljen küzdeni.

Nyissa meg ma például a hatalmas francia iparterület országát, mondjuk Svájcra vagy Németországra: s megfognók látni, hogy a tűzvész nem pusztít oly gyorsan a nádfedelű házakon, mint a milyen pusztítás esnek meg, főleg a kisipar egész területén.

A mi hazánkban folytonos és állandó főleg a kisiparnál, ez a tűzvész erejével ható pusztítás, s még tovább és tovább hat és terjed folytonosan, míg végre menthetlenül ki fogja ölteni.

Mert ne legyünk tévedésben ellenállási képességünk hatáiról. Nagy e nemzetnek ellenállási képessége, de végre is ki fog az merülni, mint kimerül a kar, melynek éltető forrása megszűnik.

Nézzünk széjjel az országban. Már alig van falu, hol a bécsi és osztrák ágensek olesó bazárja, a szédelgésnek ez a netovábbja, be ne rendezkednék. Hiszen ez csak egy kezdet. Pár krajczárért sokszor mesés cikketek nyomnak a vevő markába. Az ügyes boltos fogása ez, hogy odacsalogassa a vevőket, s azután kétszeresen lefőzze a hitvány portékával. Hányan jönnek s mutogatják: ime 10—20 krajczárért, mily ritka tárgyat kapott. De hányan vannak azután, a kik nem dicsékednek a lefőzetéssel, hanem szépen zsebre rakják a szégyent, hogy hitvány portékáért miként zsebelték ki háromszoros árral.

Tessék azután ily zsibvásáron versenyezni egy szolid iparnak, mely a tisztességes üzlet útján s nem a háromszoros csőd és végeladás hamisságaival akar boldogulni.

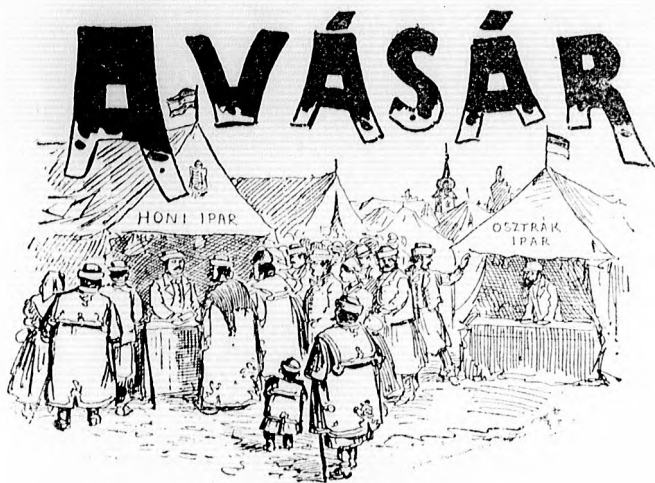
Helyes az is, hogy tiltakozzunk minden kvóta-emelés ellen.

De a magyar ipart ez meg nem menti. Önálló vámterület kell a magyar iparnak, s az kellett volna, hogy az a 60 ezer tiltakozó iparos szavazatának súlyát a kormánypárt ellen vetette volna. A választásnál volt a döntés, s fájdalom, iparos polgártársaink nagy része

beadta derekát, dőzsölt a kormánypárti tanyákon, zsebre vágta a judás-pénzt és szavazott.

Kőrösi szentelt víz most már a 60 ezer tiltakozó szó. Meg lesz a közös vámterület s fizetni is fogjuk a felemelt kvótát.

Magister.

Tudnivalók a központi vásárocsarnok beküldői számára.

Azon vidéki szállítókkal, kik a budapesti központi vásárocsarnokba, a „Magyar Gazdák Vásárocsarnok Ellátó Szövetkezetének” akarnak árucikket eladás végett beküldeni, közöljük a következő tudnivalókat:

A központi vásárocsarnokba csakis jó minőségű és egészséges élelmiszereket kell beküldeni. Selejtes áruk beküldésével a vidéki szállító előnyös üzletet nem csinálhat, mivel egyrészt az ilyen áru a hivatalos árjegyzésben kitüntetett árakon alul kél el, másrészt a vasuti szállítást és esetleg még a csomagolás visszaküldésének költségeit sem bírja meg. Egyáltalában az áruk minősége (jósága) igen fontos arra nézve, hogy milyen áron kél el az áru.

Az áru minőségén kívül befolyással bír az eladási árra nézve az árucikk mennyisége is. Elsőrendű árut kisebb mennyiségben, sokszor magas áron lehet eladni, míg ugyanazon minőségű áruból, nagyobb tömegeket, pl. egy egész vasuti waggont jóval alacsonyabb áron.

Az időjárás különösen romlandó cikkek értékesítésére nézve van befolyással. Ha tél közepén egyszerre lángha napok köszönnek be, akkor könnyen romló cikkek, mint például: a vad és húsfelek, hamar tul kell adni.

Figyelmeztetjük ez alkalommal a t. beküldőket, hogy csekély értékű csomagolás (ládák, kosarak stb.) visszaküldését ne kívánják; mivel a visszaküldés költsége néha többet tehet ki a csomagolás értékénél.

A hus tiszta zsákba, vászonba, vagy pedig ládába csomagolva küldendő, utóbbi csomagolási mód különösen nyáron ajánlatosabb. Nagy gond fordítandó arra, hogy a hus csomagolás előtt, jól ki legyen hütve, s 5 kilónál kisebb darabokra ne legyen vágva. Mindenféle husküldeményhez mellékelendő egy egészségi igazolvány is, melyet a községbeli husszemplő állít ki hiteles alakban. Bár nyokat legjobb leölve, kizsigerelve nyuzatlanul küldeni. A szurt marhának (borju, bárány, ürü, sertés) csakis hasürege vágandó fel, a gerincezet és medencecsontot nem szabad feltárni; s a májnak, tüdőnek, vesének bent kell maradni. Egészben nyuzatlanul kül-

dött borjúk lábvégei a szárcsontok felett levágandók. Élő baromfi mindig osztályozandó fajta, kor s minőség szerint. A kosáron vagy ketreczen világosan kiteendő a darabszám, nehogy a fogyasztási adó kivétekor újra kelljen a küldeményt olvasni. Elküldés előtt a baromfi mindig megegetendő, s megitatandó. Élő baromfi mindig úgy küldendő, hogy vasárnapra ne érkezék ide, mert ekkor a vasuti vonatoknak nem mindegyike jön be. Fialat gyenge csirke alá szalma ágyazandó. A leölt tisztított baromfi tisztán csomagolva, ládában küldendő, faj, nem és minőség szerint jó osztályozva s a ladan a darabszám világosan megjelölve. A tisztított baromfi, leölés előtt 1—2 órával megitatandó: mert így szebb színű husa lesz. Csakis frissen vágott, jól kihült, a belektől szépen megtisztított, tisztán kezelt, jól táplált s kellőleg osztályozott áruval érhető el jó árak.

Tojás csakis friss állapotban küldendő, lehetőleg 1440 darabot számláló ládában, feszesen szalmaretegek közé csomagolva. A legfelső réteg ép oly minőségű legyen mint a többi. Ha a csomagolásra használt szalma nem teljesen száraz, s nem teljesen tiszta, akkor a tojás mire Budapestre érkezik: dohos, szagos, rossz kinézésű lesz, s jól nem adható el. Kisebb tojásküldemények kosarakba csomagolandók s a kosáron darabszámuk megjelölendő. Az így kitüntetett darabszámért a beküldő felelős. Tea tojásnak csakis az egészen friss, a beküldő nevét vagy lakhelyét s a fészekből vétel napját tartalmazó felirattal ellátott, válogatott, tiszta, egyenlő nagyságu tojást szokás tekinteni. Tavaszszal, midőn van bőven friss tojás: a tea tojásnak sincs különösebb értéke. Vaj lehető egyenlő alaku és nagyságu darabokban mindig pergamentpapírba göngyölve küldendő. Tea vajnak csakis az édes tejből nyert, lehetőleg savómentes, izlésesen csomagolt vaj értendő. A vásárocsarnok szabályrendelet előírja, hogy minden szállítmány nál — tehát úgy a husnál, gyümölcsnél, tojásnál, mint az élő baromfinál, ha kosárban történik a szállítás, úgy az mindig négyszögletes legyen. Mintakosarak a központi vásárocsarnokban megtekinthetők.

A küldésre használt minden láda s minden zsák a beküldő nevével, vagy betűivel jelzendő, mert különben az összeeserelés elkerülhetetlen. A szállító-, vagy fuvarlevélen világosan jelöltessék meg az áru súlya és darabszáma is, mert különben nem lehet ellenőrizni az utközben netalán előállott hiányt.

Nagyobb mennyiségű cikkekkel csakis hosszabb kitartással lehet a piacot meghódítani és állandó, magas árakat biztosítani.

Bivalyhúst és növendékmarhahúst, valamint el-esigázott vén marhák silány minőségű húsát a vásárocsarnokokban eladni nem szabad. Borjunak csakis négy hétnél idősebb és két hónapnál fiatalabb marha tekintetik. A főváros területére szurt állapotban nyuzatlanul küldött állat fejét a törzstől elválasztani nem szabad.

Tájékozással közöljük a jelenleg érvényben levő fogyasztási adó- és kövezetvám-tételeket, valamint azon mennyiségeket, melyek a nagyban eladásnál alapegységül elfogadtattak, s melyen alul a hatósági közvetítők és nagyárusok nem adhatnak el semmit; miért is az itt kitüntetett mennyiségeknél kevesebbet nem is ezélszerű beküldeni.

Kövezetvám-díjak Budapesten métermázsánként.

1. Burgonya, répa 4 kr.
2. Fák, vesszők (élők); hüvelyes vetemények: bab, borsó, lencse; magvak: kendermag stb. 6 kr.

3. Gyümölcs- és virágmagvak; virágok és disznóvénnyek (élők) 8 kr.

4. Szalonna, faggyu 10 kr.

5. Főzelékek és konyhacikkek; kenyér; rizs; savanyított káposzta és répa; szilva (aszalt) 6 kr.

6. Állatok leölve (a baromfi és vad kivételével); hus (friss); tej, tejjel turó és tojás 8 kr.

7. Baromfi (házi szárnyasok); malomtermények, árpakása, dara, liszt és köleskása; vad és vadhus; gyümölcs (friss); szeszes italok: bor, must, pálinka; disznózsír, hárj, vaj 10 kr.

8. Husárak; kolbász és sonkafélék, szintugy füstölt, besózott és páczolt hus; halak (friss, besózott és szárított); dió és mogyoró, mák; gyümölcs (déli és aszalt); szilvaiz (lekvár); méz és mézeskalács; szesz; ecet; fűszer- és gyarmatárak, paprika; ludzsír, marhazsír 15 kr.

9. Ásványviz, pezsgőviz, sör 20 kr.

10. Finomabb szeszes italok, édesített szeszes ital; befőtt és cukros gyümölcs 30 kr.

A központi vásárcsarnokban a hatósági közvetítők és a nagyban (en-gros) elárúsítók által eladható legkisebb mennyiségek.

1. *Hus- és hústermékek* u. m. Élő vagy leölt malacz 6 kgm. súlyig. Leölt bárány egészben 1 drb. Friss hus, füstölt és sózott hus és egyéb husfélék bármilyen állapotban, legkevesebb 5 kg.

2. *Baromfi* u. m.: Élő tyúk, kappan, gyöngytyúk 2 pár. Élő csirke, galamb 5 pár. Élő réce, lud 1 pár. Élő pulyka 1 pár. Tisztított tyúk, csirke, jéce, kappan, réce, lud 2 drb. Tisztított galamb 4 drb. Tisztított pulyka 1 drb. Tisztított ludmáj 2 drb.

3. *Vad és vadhus*. Nagy vad u. m. szarvas, őz, vaddisznó stb. hus 5 kg. Nyul, vadréce, fácán, fogoly 2 drb. Vadlud, tuzok és fajdtyúk 1 drb.

4. *Állati nyerstermékek*: Tojás 100 kg. Szalonna mindennemű, hárj, sertészsír, marhazsír 5 kg. Ludzsír 3 kg. Nyers faggyu, tisztított faggyu 5 kg. Tejszín 1 lit. Tej 5 liter. Tejjel 1 liter. Vaj eredeti csomagolásban, vagy anélkül 3 kg. Turó (tehéntejből) 5 kg. Tuó (lip-tói) eredeti csomagolásban, vagy anélkül 5 kg. Juhsajt 5 kg. Egyéb kerek- és puha sajtok eredeti csomagolásban, vagy anélkül 5 kg. Csemege-sajtok eredeti csomagolásban, de legkevesebb 1 kg.

5. *Malom- és sütőipari cikkek*: Liszt, dara, tengeriliszt, tengerikása, árpakása, rizskása stb. 5 kg. Kenyér, tarhonya és egyéb tésztaeműek 5 kg.

6. *Száraz hüvelyesek, vetemények és madáreléség* 5 kilogramm.

7. *Friss zöldség és főzelék-félék*: Burgonya 10 kilogramm Sárgarépa, petrezselyem, zeller, kalarábi, kevert zöldség, vörös- és foghagyma, zöldpaprika paradicsom, zöldbab, zöldborsó, zöldségtengeri, fekete retek és egyéb zöldségfélék 5 kg. Korai zöldség eredeti csomagolásban, vagy anélkül 5 kg. Ugorka savanyítani való 100 darab. Ugorka salátának 10 drb. Tök gyalulva eredeti csomagolásban, vagy anélkül 5 kg. Sóska, paraj és salátafélék eredeti csomagolásban 1 kosár. Karfiol 5 fej. Fejes káposzta 50 drb. Kelkáposzta 20 drb. Vörös káposzta 10 drb. Korai fejeskáposzta 5 kg. Konservált zöldségfélék eredeti csomagolásban, vagy anélkül 5 kg.

8. *Gyümölcsfélék bármely állapotban*: Alma, körte, szilva, cseresznye, meggy stb. eredeti csomagolásban, vagy anélkül 5 kg. Dinnye 10 drb. Szőlő, birsalma, ringlő, kajszinbarack 5 kg. Gesztenye, narancs, citrom,

őszibarack, csipke, som, málna, földi eper, ribizli, egres, áfonya, datolya, eredeti csomagolásban, vagy anélkül 5 kg. Naszpolya 100 drb. Dió, mogyoró, mandula, apró szőlő, füge, eredeti csomagolásban vagy anélkül 5 kg. Mindenféle iz, eredeti csomagolásban, vagy anélkül 5 kilogramm.

9. *Fűszerfélék*: Paprika, bors, majoránna és effélék 1 kg.

10. *Italok*: Bor, eredeti lepecsételt és czimkézett palackokban 25 pal. Házi pálinka 5 pal. Ásványviz eredeti ládáiban.

11. *Élesztő* 1 kg.

12. *Czukorkák* 1 kg.

13. *Méz* eredeti csomagolásban, vagy anélkül 2 kg.

Aki tehát meg akarja tudni, hogy kifizeti-e magát áruját a budapesti központi vásárcsarnokba küldeni, annak az áru minőségének megfelelő árjegyzéséből még le kell vonni:

1. a vasúti-, illetve hajófuvarbért, melyet a helyi díjszabásokból avagy egyszerűen a legközelebbi állomáson meg lehet tudni (Vasuton a központi vásárcsarnokba czimzett küldemények 10% szállítási kedvezményben is részesülnek);

2. levonandó az állami és községi fogyasztási adó;

3. a közvetvám; és végül

4. a hatósági közvetítőnek bizományi díja, mely szabályrendeletileg legfeljebb 8%-át képezheti az eladási árnak;

5. a közvetítők netalán felmerülő szükségkép vagy hasznosan fordított készpénz kiadásait.

A küldendő árak czimezhetők következőleg:

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezetének, mint hatósági közvetítőnek, Budapest Központi vásárcsarnok.

E czimzések akkor is használhatók, ha az áru nem vasuton, hanem hajón küldetik.

A hatósági közvetítők elszámolásaikhoz kötelesek a hivatalos árjegyzést is csatolni és azonnal készpénzzel elszámolni, mihelyt az árut eladták. Elszámolásaik, amennyiben ellene netalán alapos kifogás merülne fel, felülvizsgálatra a vételből számított öt napon belül be- küldhetők a központi vásárcsarnok főfelügyelőjéhez.

Élelmi szerek utánvétellel nem küldhetők a vásárcsarnokba.

Hogy áll a vásár?

Az árak e héten át esekély javulást mutatnak.

Buza.	Tiszavidéki	79 k. 8	frt	10	kr
	"	77 k. 7	"	85-90	"
	Bánsági	79 k. 8	"	—	"
	Pestvidéki	79 k. 7	"	90	"
	"	77 k. 7	"	80-85	"

Rozs. Az árak javultak. 6 frt 25-30 kr.

Árpa. Az árak maradtak. Takarmány árpa 4 forint 30 kr. Égetni való 5 frt 20 kr.

Zab. 5 frt 70, 6 frt 20 kr.

Tengeri 3 frt 50-60 kr.

A külföldi árak ezek:

Bécsben a buza ára 7 forint 90 kr.

Berlinben a buza ára 9 frt 45 kr.

Párisban a buza ára 10 frt 77 kr.

Münchenben a buza ára 9 frt 67 kr.

Zürichben magyar buza 10 frt 90 kr. 11 frt 10 kr.

Hamburgban a buza ára 9 frt 30-60 kr.

New-Yorkban a buza ára 7 frt 50 kr.

A papirbuza-árak ezek:

Buza szept.-októberre...	7 frt 04—05 kr.
Buza május-júniusra ...	7 frt 44—45 kr.
Rozs szept.-októberre...	6 frt 75—79 kr.
Tengeri május-júniusra ...	3 frt 46—48 kr.
Zab márcz.-áprilisra ...	5 frt 33—35 kr.
Repeze őszre ...	10 frt 70—80 kr.

Husféle. Marhahus eleje 44—68, hátulja 72—90, rostélyos 80, vesepecsenye 120 kr. Borjúhús 60, szelet és ezomb 70—120 kr. Birkahús 48 kr.

Hentesáru. Sertéshús 76, nyulpecsenye és karéj 80, sonka 90 kr, nyers szalonna 78, kolozsvári és debreczeni szalonna 80, zsír 68, hárj 64, kolbászfélé 1 frt 30 kr., szalámi 1 frt 50 kr. Bécsi kolbász 5—8 és 10 kr. párja, császárhús 72, süldő sonka félig füstölt 80 kr., süldő hús 64 kr., tisztított malacz kilója 90 kr.

Baromfi. Élő csirke 50, tyúk 75, kappan 90, kaesa 100, pulyka 300, hizott lud 350 krajezár darabja. Tisztított baromfi: csirke 60, tyúk 80, kappan 100, kaesa 100, pulyka 300, hizott lud 200. Súly szerint pulyka 52, hájas lud 50 krajezár kilója, gyöngytyúk darabja 1 forint.

Tojás. 5 darab 10 krajezár, 11 darab 20 krajezár, 57 darab 1 forint, főzésre 50, teához való tojás 40 darab 1 forint. Apró tojás 60 darab 1 forint.

Heti naptár.

N a p	Kath. és prot.	Görög naptár
Szombat	15 Izidor, Zsófia	3 Tim.
Vasárnap	16 G4 Cantat	4 E3 Pelag
Hétfő	17 Ubald	5 Irene
Kedd	18 Felix h.	6 T. Jób
Szerda	19 Ivo p.	7 Vizscent
Csütörtök	20 Bernát	8 János h.
Péntek	21 Szilárd	9 Isaias

Nyilt posta.

V. A. D.-Bogdány. Lapunk lírai hasábját szívesen boesátjuk mi rendelkezésre, csak aztán fésző virág vagy épen reményt nyújtó bímbó ültetessék abba, s ne utszéli paréj, mely zöld, vagy gomba, az is bolond. Sokan próbálják a lantot pengetni, de vajmi kevesen tudnak érthető hangot kicsalni belőle. A mellékelt „írák“ meg nagyon gyöngék.

Szloboda J., Kassán. Az „Erdészeti Lapok“ megjelenik a „Patria“ kiadásában, havonként egyszer. Előfizetni lehet „Országos Erdészeti Egyesület“-nél, Alkotmány-utca 10. Egész évre 8 forint.

TESSEK FIGYELNI. A tisztelt gazdaközönségnek egy nélkülözhetetlen és legtöbbet használt szerszáma a kasza, a jó kasza egy kincs; a rossz kasza egy olyan nyög, mely nem érdemli meg, hogy kézbe véssék. Mindenki meg van arról győződve és mégis vakon hisz a ezíra nevekkel felavatott kaszában és magukat égi magasztaló elarusítóknak. Az egyedüli kasza, mely eddig minden tulajdonosát várakozáson felül kielégítette,

A SZENT-ANTAL KASZA, mely méltán megérdemli a nép kaszája ezimet, mint a hogy sok vidéken nevezik. Ezen kasza elismerésének egy nagyobb részét szívós, sem nagyon kemény, sem lágy és csodálatra méltó könnyűségének köszönheti. Különösen azért felel meg a közönség kívánságának, mert a „Szent Antal“ kaszának erős nyaka, igen vékony pengéje van és egy rendes kaszás ember kezéhez van igazítva; nem kell kovácskézre adni a nyakat hajlítani, mert ezáltal a kasza hátulja rendesen lágyul. Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elrontja, ez a „Szent-Antal“ kaszánál nem jöhet elő, mert az már ki van kalapálva és kipróbálva lesz a gazdaközönségnek átadva. A „Szt.-Antal“ kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át lehet dolgozni és egyetlen kaszakő-fenéssel 120—150 lépésnyire lehet akár a legkeményebb és legsűrűbb hegyi fűben is kaszálni. Minden darabért jótállást vállalok és a meg nem felelőt kieserélem.

A Szent-Antal kasza árai: 70 75 80 85 90 95 100 cm. hosszú
1 frt 1'05 kr. 1'10 kr. 1'15 kr. 1'20 kr. 1'25 kr. 1'30 kr.

5 darab rendelésnél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, **Sohr József** urnál **Somogy-Szill.**
10 darab rendelésnél 1 darab ingyen. — Megrendelhető: *Képes árjegyzéket ingyen küldök.*
Azon tisztelt gazdák, akik a múlt évben későn beérkezett rendelvények miatt „Szent-Antal“ jegyű kaszát nem kaphattak, kéretnek rendelvényeiket, ha későbbi szállításra is, már most feladni, hogy a szállítás pontosan és rendes időben történjék.

F. P. Jákóhalma. A politikai okokból üldözöttek védelmét ekként kiemelve kellett a szervezetbe felvenni. Hogy jóakaró utbagazító tanácsosal, s a mennyiben teheti, segítséggel is leend a tagok egyéb ügyeiben is, ez magától értetődő dolog. Ez irányban legyen megnyugodott.

A „Népszövetség“ ára.

A „Népszövetség“ fáklya lesz, melyet minden héten meggyújtunk, hogy világánál fölismerje a nép úgy a jót mint a rosszat, és megkülönböztesse az igazságot a csalástól.

Ez a fáklya addig fog kezeinkben lobogni, a míg a magyar nép akarja. A néptől függ, hogy ez a 48-as fáklya lángja elhatoljon az ország egyik szélétől a másikig; de az is tőle függ, hogy kialudjék, mint a szalmatüüz.

Nem hasznot kérünk mi a magyar néptől, hanem csak módot a lap fentartására, melynek papírja, nyomtatása, rajza, szétküldése temérdek pénzbe kerül. Nem a munkánkat akarjuk mi megfizettetni, ámbár ez sem volna helytelen, mert a munkát haszon illeti meg; hanem csak kiadásainkat kérjük megtéríteni.

Mivel tehát nem nyereségre dolgozunk, a „Népszövetség“ árát annyira tesszük, mint a mennyibe az nekünk kerül.

A „Népszövetség“ ára:

egy hónapra ...	30 kr.
egy negyedévre ...	80 kr.
egy félévre ...	1 frt 60 kr.
egy egész évre ...	3 frt 20 kr.

Gyűjtőknek 10 félèves előfizető után egy tiszteletpéldányt adunk.

A „Népszövetség“ szerkesztősége s kiadói helyisége Budapesten, Kalap-utca 17. szám alatt van; ide kérjük küldeni a leveleket és előfizetési pénzeket.

Az előfizetések legolcsóbban postautalvánnyal teljesíthetők.

Kiadótulajdonosok:

Ugron Gábor, Bartha Miklós, Szederkényi Nándor.

A vonatok INDULÁSA Budapest ny. p.-udvarról.
Érvényes 1897. évi május hó 1-étől.

Délrelelőtt				Délután			
vonat-szám	óra	perc	vonat neve	vonat-szám	óra	perc	vonat neve
1702	12	—	k. e. v.	6104	12	05	sz. v.
102	2	35	"	136	12	15	"
124	5	40	sz. v.	146	12	55	"
166	5	55	"	176	1	05	"
110	6	20	ost. e.v.	4106	1	25	"
4102	6	30	sz. v.	104	1	45	gy. v.
6102	6	40	"	178	2	05	sz. v.
168	6	50	"	126	2	20	h. gy. v.
6012	6	55	v. v.	704	2	30	gy. v.
1402	7	30	gy. v.	4104	2	35	sz. v.
106	8	—	"	6002	2	45	"
170	8	05	sz. v.	144	2	55	"
708	8	15	gy. v.	6106	3	05	"
712	8	30	sz. v.	180	4	—	"
142	8	40	"	716	4	25	"
172	9	05	"	138	4	35	"
116	9	15	"	188	5	—	"
174	11	55	"	108	5	40	luxusv.
				148	6	—	sz. v.
				182	6	10	"
				140	6	30	"
				710	7	—	"
				4112	7	10	v. v.
				6014	7	20	"
				128	7	45	sz. v.
				184	7	55	"
				150	8	05	"
				218	9	05	tv. szsz.
				186	9	25	sz. v.
				118	9	35	"
				706	10	05	ost. e.v.
				714	10	35	sz. v.
				1406	10	45	"
				152	11	20	"

A vonatok INDULÁSA Buda-Császárf. kitérőről.

4002	6	24	sz. v.	4006	1	19	sz. v.
				4002	2	29	sz. v.
				4014	7	05	v. v.

* Közlekedik ünnep és vasárnap május 15-től szeptember 15-ig.

A vonatok INDULÁSA Budapest k. p. udvarról.
Érvényes 1897. évi május hó 1-jétől.

Délrelelőtt				Délután			
vonat-szám	óra	perc	vonat neve	vonat-szám	óra	perc	vonat neve
1902	12	20	k. e. v.	3512	12	10	sz. v.
2102	2	15	"	322	12	15	"
30	6	15	v. v.	310	12	35	"
10	6	50	sz. v.	316	1	30	"
304	7	00	gy. v.	1302	1	45	gy. v.
1002	7	15	"	602	1	55	"
402	7	20	"	504	2	15	"
320	7	25	sz. v.	4	2	20	"
906	7	35	"	16	2	30	sz. v.
1508	7	40	"	404	2	35	gy. v.
1008	8	00	"	904	2	40	"
604	8	05	"	312	2	45	sz. v.
320	8	10	"	510	2	55	"
506	8	30	"	1004	3	00	gy. v.
6	8	50	gy. v.	1022	3	20	v. v.
408	8	50	sz. v.	302	3	45	gy. v.
306	9	20	"	908	4	00	sz. v.
1708	9	10	"	12	4	30	"
428	11	25	v. v.	308	5	20	"
				508	5	45	"
				318	6	25	"
				1706	7	05	"
				918	7	15	"
				1506	8	00	"
				1006	8	30	"
				406	8	40	"
				48	9	10	t. sz. sz.
				502	9	15	gy. v.
				1304	9	55	sz. v.
				606	10	00	"
				910	10	20	"
				1510	10	40	gy. v.
				8	10	45	sz. v.
				322	11	00	v. v.

1 Közlekedik kedden és pénteken
 2 " szerdán és szombaton
 3 " ünnep és vasárnapokon
 4 Közlekedik június 1.—szept. 15.
 5 Közlekedik május 15.—szept. 15.
 6 Bicskőre csak június 1.—szept. 15.
 Közlekedik június 15.—szept. 15.

A vonatok ÉRKEZÉSE Budapest k. p. udvarra.
Érvényes 1897. évi május hó 1-jétől.

Délrelelőtt				Délután			
vonat-szám	óra	perc	vonat neve	vonat-szám	óra	perc	vonat neve
1101	12	10	k. e. v.	311	12	25	sz. v.
2901	2	05	"	301	12	50	gy. v.
643	5	00	t. sz. sz.	903	1	05	"
321	5	20	v. v.	601	1	10	"
1707	5	45	sz. v.	3	1	25	"
605	6	10	"	403	1	30	"
47	6	15	t. sz. sz.	1901	1	45	"
405	6	35	sz. v.	503	1	50	"
7	6	40	"	1301	2	05	"
1509	6	55	gy. v.	423	4	50	sz. v.
911	7	05	v. v.	313	5	55	"
507	7	10	sz. v.	505	6	20	"
309	7	30	"	25	6	50	v. v.
1303	7	35	"	5	7	15	gy. v.
501	7	50	gy. v.	603	7	20	sz. v.
1021	7	55	v. v.	905	7	35	"
1505	8	15	sz. v.	305	7	45	"
1005	8	20	"	1007	7	55	"
1003	8	40	gy. v.	1705	8	10	"
319	8	50	sz. v.	1001	8	35	gy. v.
509	9	10	"	407	8	40	sz. v.
11	9	25	"	415	8	55	"
907	10	15	"	1507	9	05	"
307	10	35	"	9	9	20	"
21	10	40	"	4511	9	25	"
				401	9	55	gy. v.
				519	10	00	sz. v.
				303	10	15	gy. v.
				317	10	50	sz. v.
				717	11	45	"

1 Közlekedik kedden és pénteken.
 2 " szerdán és szombaton.
 3 " június 15.—szept. 15.
 4 " május 15.—szept. 15.
 5 Közlekedik június 1.—szept. 15.
 6 Bicskőre csak június 1.—szept. 15.
 7 Bicskőre csak ünnep és vasárnap május 15-től szeptember 15-ig.

A vonatok ÉRKEZÉSE Budapest ny. p.-udvarra.
Érvényes 1897. évi május hó 1-jétől.

Délrelelőtt				Délután			
vonat-szám	óra	perc	vonat neve	vonat-szám	óra	perc	vonat neve
1147	12	05	sz. v.	1141	12	30	sz. v.
2701	2	10	k. e. v.	713	12	55	"
161	4	40	sz. v.	703	1	25	gy. v.
705	5	30	ost. e.v.	175	1	40	sz. v.
163	5	40	sz. v.	103	1	50	gy. v.
151	6	20	"	177	2	55	sz. v.
165	6	35	"	6001	3	10	"
6101	6	45	"	135	3	30	"
1405	6	55	"	6103	3	40	"
217	7	05	tv. szsz.	4187	4	45	"
709	7	15	sz. v.	1145	5	30	"
4101	7	25	sz. v.	179	5	45	"
167	7	35	"	115	5	55	"
117	7	45	"	711	6	30	"
6011	7	55	v. v.	181	7	—	"
1139	8	10	sz. v.	707	7	40	gy. v.
713	8	20	"	125	8	05	sz. v.
127	8	45	"	4105	8	15	"
159	8	55	"	105	8	50	sz. v.
171	10	10	"	183	8	40	sz. v.
4103	10	25	"	6105	9	05	"
715	10	35	"	1401	9	20	gy. v.
143	10	55	"	4111	9	30	v. v.
				1109	9	55	ost. e.v.
				185	10	15	sz. v.
				1149	10	30	"
				137	10	40	"
				107	10	50	luxusv.
				6013	11	—	v. v.
				123	11	20	sz. v.
				1101	11	50	k. e. v.

A vonatok ÉRKEZÉSE Buda-Császárf. kitérőbe.

4001	7	36	sz. v.	4005	8	19	sz. v.
4003	10	33	"	4011	9	31	v. v.

* Közlekedik ünnep és vasárnapokon május 15-től szeptember 15-ig.